

СЮЗЪН СТОКУЕЛ: ТОАЛЕТНАТА ХАРТИЯ МИ Е ЛЮБИМ МАТЕРИАЛ

текст **лилия стамболова** снимки архив **сюзън стокуел**

В София Сюзън Стокуел беше във връзка с продължилия два месеца Хартиен арт фест и представи своя рокля във викториански стил, изработена от географски карти. Роклята беше изложена в Националната художествена галерия.

Сюзън е завършила Лондонския кралски колеж по изкуствата, излага в галерии и музеи по цял свят като например The Victoria and Albert Museum в Лондон и Националния музей в Пекин. Прави от малки скулптури до големи инсталации, картини, колажи от материали, свързани с бита. Една от последните ѝ интересни инсталации е изработена от четири тона рециклирани компютърни части в църквата от XIII в. Сейнт Мери в Йорк.

Наскоро в Англия се състоя кралската сватба. Ако имате възможност, каква рокля бихте направили за булката Кейт?

(Смее се.) Аз съм антироялистка, от тези, които не са съгласни да плащат данъци за екстравагантния начин на живот на кралското семейство. Иначе харесвам роклята, с която Кейт беше облечена, намирам я за много семпла и красива. А и поскоро обичам да правя предмети, не дрехи. Повече се усещам като скулптор. Дори роклите ми имат смисъла на скулптури и са само за изложби.

А защо от хартия? В Колежа по изкуства преди около 20 години се запалих по папие маше. Някой ми каза, че тоалетната хартия е най-подходящият материал. Обадих се на най-големия производител Kleenex и помолих да ми изпратят малко. Очаквах кутия, а пристигна камион. Можех да правя огромни неща. И въобще не изглеждаха като от тоалетна хартия, а като от коприна или нещо много фино. Създадох доста инсталации. Тогава станаха известни. А хартията – помислете – заобиколени сме от нея. Рисуваме върху нея, от нея са изработени пликчетата за чай, парите. Прекрасен материал е и има толкова много видове. Фини, обтегаеми или невероятно жилави, гъвкави. Можеш да я обработваш до безкрай.

Какво ви вдъхновява? Работа с географски карти, защото мисля, че те са мъжко изразно средство. А когато направиш рокля от тях, ги феминизираш. Разсъждавах и върху това, че стайлингът или обличането превръщат тялото в карта. Така че си поизграх с тези идеи. Вдъхновяват ме и пътуванията, понякога просто неща, които ми се случват, срещи с хора, книги.

Виждала съм и ваша рокля от банкноти. Как ви хрумна?

Парите са интересна тема. Приемаме ги за даденост, имаме толкова интимна връзка с тях. Помислете си какво разстояние изминават, колко милиона хора ги докосват, имат свои истории. Парите са натоварени и със силно политическо

значение. Роклята, която споменахте, е в стил XVII век и е направена от различни банкноти от цял свят. Освен това преди време от The Victoria and Albert Museum ми възложиха да изработя юрган за тяхна изложба на завивки от 1700 г. до днес. Направих го от банкноти като карта на света с размери около 2 и половина квадратни метра. Оттогава сътворих доста карти от банкноти. Картите ми на Америка и Африка са от китайска валута, защото по-голямата част от Америка днес е китайска и Китай масово инвестира в Африка. Картата ми на Афганистан е от американски долари заради американската окупация на страната.

Откъде вземате парите за картините си? От Ebay. Там има някои на много разумна цена. Избягвам, разбира се, колекционерски. Купувам и от едно обменно бюро в Лондон. В повечето случаи използвам остаряла валута, която не е в обръщение.

Страхувате ли се от огън? Много от моите работи са покрити с лепило. Понякога ползвам и негоряща хартия.

Как ги запазвате от английското време? Хахаха. Не показвам творбите си от хартия на открито.

Върху какво работите сега? Имам поръчка от Лондонския музей на транспорта, свързана с шоу по време на Олимпийските игри в Англия следващата година. Правя карта на света, в която всеки континент и страна ще бъдат направени от билети за градски транспорт.

Вие сте от Манчестър. Знаете ли, че има български футболист в Манчестър Юнайтед? В моето училище учеха момчета, които играеха за Манчестър Юнайтед. Даже излизях с едно от тях. Изгледала съм доста мачове, бях много запалена, но сега живея в Лондон и съм на друга вълна. А за вашия футболист не знаех, но когато се прибера в Манчестър, ще го поздравя. ☐

